

לכבוד
מנהלי מחוזות
מפקחים כוללים
מנהלי בתי ספר
מרכזי הוראת היסטוריה
המורים להיסטוריה בבתי הספר העל יסודיים הכלליים בחינוך הממלכתי

חוזר מפמ"ר בהיסטוריה, תשע"ח, מס' 1

שלום רב,

עם פתיחת שנת הלימודים תשע"ח שלוחה לקהל המורים, התלמידים והמנהלים
ברכת שנת לימודים מהנה, משמעותית ופורייה.

בחוזר:

- א. בחינת בגרות מתוקשבת ביחידות הבסיס, שאלון 022287
- ב. תכנית סח"ב (סקרנות, חשיבה ולמידה בהנאה) – בחינת בגרות עם חומר פתוח.
- ג. שאלות עמ"ר בבחינת הבגרות ביחידות הבסיס, מועד קיץ תשע"ח.
- ד. שאלות השוואה בבחינת הבגרות ביחידות הבסיס, מועד תשע"ח – עדכון
- ה. פיתוח סביבה לימודית מקוונת ללימוד והוראת היסטוריה – תכנית יהל"ם
- ו. הרחבת תכנית תמ"ר
- ז. המשך יישום המלצות ועדת ביטון – הסיפור השלם
- ח. אשנ"ב (ארגון שנתי של נושאי הלימוד בהיסטוריה) – עדכון תשע"ח
- ט. מערך השתלמויות תשע"ח
- י. מערך הדרכה תשע"ח
- יא. קבוצות פייסבוק מקצועיות למורי היסטוריה – למידת עמיתים.
- יב. אתר המפמ"ר
- יג. חומרי למידה מותרים לשימוש
- יד. חומרי למידה מומלצים

המזכירות הפדגוגית במשרד החינוך, ממשיכה לטפח את החממה פדגוגית – מרחב לפיתוח רעיונות ויוזמות לגיוון ההערכה בבחינות ולהעשרת ההוראה בכיתה. תחום הדעת שלנו הצטרף לחממה (כמובן!) ומוביל מגוון רחב של חידושים ויוזמות: מגוון רחב של תכניות המרה חלקית ומלאה לבחינות הבגרות, ובה בעת – שילוב שאלות חשיבה, ערכים, מעורבות ורלוונטיות בבחינות הבגרות. מורי ההיסטוריה מוזמנים להתעדכן להצטרף וליזום בתחומים הבאים:

א. בחינת בגרות מתוקשבת ביחידות הבסיס, שאלון 022287

במועד קיץ תשע"ז קיימנו לראשונה בחינת בגרות מתוקשבת ביחידות הבסיס, שאלון 022287. הבחינה כללה מגוון פריטים מקוונים בשאלות המקור.

הבחינה המקוונת מאפשרת למורה ולתלמיד לגוון ולהעשיר את ההוראה והלמידה, לעשות שימוש בפדגוגיה דיגיטאלית ומקלה על תלמידים לקויי למידה. ההצטרפות פתוחה לכלל בתי הספר ולכלל התלמידים, בכפוף לתשתית מתאימה בבית הספר.

לאור ההצלחה בבחינות הבגרות המקוונות, ושביעות הרצון הגבוהה של המורים והתלמידים, אנו מרחיבים את מעגל בתי הספר המצטרפים לתכנית היבחנות זו. בימים הקרובים נפרסם 'קול קורא' לבתי הספר להצטרף לתכנית היבחנות.

הצטרפות הצוותים מותנית בהשתתפות בהשתלמות ייעודית מקוונת שנקיים בתשע"ח.

לפרטים נוספים יש לפנות לד"ר אורנה כץ אתר ornatar@gmail.com

ב. תכנית סח"ב – בחינת בגרות עם חומר פתוח

בשנה"ל תשע"ז נבחנו, לראשונה, התלמידים המשתתפים בתוכנית סח"ב (סקרנות, חשיבה, למידה בהנאה) בחלק ההערכה החיצונית (40%), במבחן בגרות ייחודי.¹ תשובות התלמידים התבססו על חומר פתוח בו יכלו לעשות שימוש בעת המבחן.

מטרת המבחן עם החומר הפתוח היא להוציא את מרכיב הזיכרון והשינון מהמבחן בהיסטוריה ולהתמקד בהערכת מיומנויות הלמידה והחשיבה ההיסטורית שרכש התלמיד לאורך תהליך הלמידה כולו. מיומנויות אלה מיושמות על גופי ידע היסטורי ותכנים היסטוריים העומדים לרשות התלמיד בחומר הפתוח שקיים לפניו.

¹ תכנית סח"ב כוללת הוראה הערכה חלופית בית ספרית על 60% מהתכנית, ו-40% בחינת בגרות חיצונית.

כדי להכין את המורים ואת התלמידים לשינוי המהותי בדרך ההיבחנות, מקיים הפיקוח על הוראת היסטוריה תהליך מתמשך של פיתוח מקצועי, במסגרתו הודגשו מיומנויות החשיבה הבאות לידי ביטוי במבחן: שאילת שאלות על ידי התלמיד, ניתוח מקורות היסטוריים מילוליים וחזותיים, השוואה והבעת עמדה. התלמיד נדרש להפעיל בעת היבחנותו מיומנויות אלה תוך מתן מענה על שאלות בנושא תקופת הבית השני ועל סוגיות מתולדות מדינת ישראל.

ראוי ציין כי המורים המלמדים בתכנית סח"ב היו שותפים לגיבוש התכנית ובניית עקרונות בחינת הבגרות הייחודית.

במהלך תשע"ח נמשיך ונקיים השתלמות למידת עמיתים בהובלתו של גלעד מניב מדריך ארצי.

אנו מברכים את המורים המצטרפים לתכנית בתשע"ח.

לדגם הבחינה, ראו אתר המפמ"ר.

ג. שאלות עמ"ר בבחינות הבגרות בהיסטוריה, יחידות הבסיס,

בשנה הקודמת העמקנו את הערך, מעורבות והרלוונטיות (עמ"ר) בלמידה, בהוראה ובהערכה. הדבר בא לידי ביטוי בפיתוח המקצועי, בשיח בכיתה ובהכנסת שאלות העוסקות בעמ"ר לבחינות הבגרות. השנה נעמיק ונרחיב את השיח על מעורבות, הרלוונטיות והערכיות בתוך הלמידה ובהערכה. אנו מבקשים מכם לשלב שיח זה בלמידה ובכיתות.

כאמור, שאלות אלה הופיעו לראשונה בבחינת הבגרות בקיץ תשע"ז ותופענה מעתה **בכל מועדי הבחינות ובכל השאלונים**, תוך הרחבת החלק המוקצה להן בבחינות הבגרות.

אנו מזכירים שעיקר מטרתנו היא הלמידה בכיתה, ותשובה נכונה תהא רק תשובה המבוססת על ידע בהיסטוריה.

השתלמות המפמ"ר בפסגות, תשע"ח תעסוקנה בשאלות אלה.

דוגמאות לשאלות עמ"ר:

התנועה הציונית:

- הצג את האמצעים לקידום המטרה של התנועה הציונית על פי תכנית בזל.
- בחר באחד מן האמצעים שהצגת **שלדעתך** היה המשמעותי ביותר לקידום המטרה הציונית. נמק את בחירתך. [חצב ברק, קיץ תשע"ז]

הוויכוח על היציאה למרד הגדול:

יש הטוענים כי היציאה למרד הגדול הייתה מעשה חסר סיכוי של קנאים קיצוניים. אחרים טוענים כי המרד היה מעשה הכרחי של ציבור שמאס בדיכוי.

א. קרא את קטעי המקור שלפניך, והסבר כיצד כל אחד מהם מחזק צד אחד בוויכוח על היציאה למרד.

ב. הבע את דעתך האישית בוויכוח על היציאה למרד הגדול. בסס את עמדתך על קטעי המקור ועל שתי עובדות היסטוריות שאינן מופיעות בקטעים. [בגרות סחל"ב, קיץ תשע"ז]

למאמרים בנושא שאלות העמ"ר ולשאלות נוספות בכלל תחומי הדעת ראו [כאן](#).

ד. שאלת השוואה בבחינת הבגרות ביחידות הבסיס, מועדי תשע"ח

בקיץ תשע"ז שולבה לראשונה בבחינת הבגרות, ביחידות הבסיס, שאלת השוואה, מבוססת קריטריונים, המצריכה מיומנויות חשיבה מסדר גבוה.

שאלת השוואה תופיע גם במועדי תשע"ח, חורף וקיץ. השתלמויות המפמ"ר תשע"ח תעסוקנה בהרחבה באופן ההוראה והשאלה של מיומנות ההשוואה.

השאלה עשויה להיות חלק משאלת קטע מקור, שאלת הבעת עמדה, שאלת עמ"ר או שאלה 'רגילה'.

ה. פיתוח סביבה לימודית מקוונת ללימוד והוראת היסטוריה -

יהלום

במסגרת ה'חממה הפדגוגית' עסקנו השנה בפיתוח סביבה לימוד מתוקשבת ועשירה הכוללת מגוון רחב של טקסטים, מטלות אינטראקטיביות ומשימות הערכה מתוקשבות. סביבת למידה זו ממירת בחינת הבגרות, שכן הציון נבנה בחלקו (50%) ממטלות סגורות מתוקשבות, וחלקו (50%) ממטלות פתוחות הנבדקות על ידי המורה.

בתשע"ז פרסמנו 'קול קורא' להצטרפות בתי ספר למיזם החדש והמאתגר. 10 בתי ספר נבחרו מתוך כלל מגישי הבקשות, ואנו שמחים לברך אותם על החדשנות והיוזמה.

בתשע"ח נמשיך בתהליך הפיתוח של התכנית. בד בבד יתחילו 10 בתי הספר שנבחרו ללמד על פי תכנית יהלום.

לקראת פסח תשע"ח נפרסם 'קול קורא' נוסף להרחבת מספר בתי הספר המלמדים על פי תכנית זו.

ו. הרחבת תכנית תמ"ר:

תכנית תמ"ר (תכנית ממירה היבחנות) משלבת בין היבחנות בית ספרית בהיקף של 50% מהתכנית, ובין חלופה בהערכה (חקר, תלקיט, PBL). התכנית קיימת במתכונת חקר מזה כמה שנים ואנו מרחיבים עתה את מגוון דרכי ההערכה החלופית.

בתי ספר המעוניינים להצטרף לתכנית מתבקשים לפנות ליובל קוברסקי, מדריך ארצי:
ykovarsky@gmail.com ולהתחיל בתהליך בניית תכנית ייחודית (מבוססת תכנית הלימודים,
כמובן), שיש בה חדשנות, מקוריות ויצירתיות, לצד רכישת ידע ומיומנויות היסטוריות.

ז. המשך יישום המלצות ועדת ביטון – הסיפור השלם

בתשע"ז התחלנו ביישום המלצות ועדת ביטון – הסיפור השלם:

בחט"ב:

- העמקת הוראת נושא הפזורה היהודית אחרי גירוש ספרד – היהודים בצפון אפריקה והקהילה היהודית בא"י במאה ה-16 (יהודי צפת, דונה גרציה ודון יוסף).
- העמקת הוראת נושא הקולוניאליזם והמודרניזם בארצות האסלם.

בחט"ע:

- העמקת הוראת נושא העקירה ההמונית של היהודים מארצות האסלם
- הדגשת הוראת סוגית השפעת מלחמת עצמאות והקמת מדינת ישראל על מצבם של היהודים במזרח התיכון וצפון אפריקה.
- הוספת המלצות לסיוורים באתרי מורשת יהודי בבל ויהודי לוב.
- הדגשת חלקו של אלי כהן בניצחון במלחמת ששת הימים
- הוספת מגוון חומרי לימוד, בהם מקוונים, בהמלצות לדרכי הוראה בכיתה.

פיתוח מקצועי:

- השתתפות פעילה ביום העיון באוניברסיטת 'בר אילן' לציון יום היציאה והגירוש של יהודי ארצות האסלם.
- קיום יום עיון ייעודי למורי היסטוריה בנושא קהילת יהודי לוב (חנוכה תשכ"ז).

בתשע"ח נמשיך ביישום ההמלצות:

- ב-26 בנובמבר 2017 – יום עיון באוניברסיטת 'בר אילן' לציון יום היציאה והגירוש של יהודי ארצות האסלם. במסגרת יום זה תודגם למורים הוראת יחידת לימוד בנושא.
- נתחיל בפיתוח יחידות לימוד מקוונות להוראת נושא היישוב הישן בערי הקודש ופעילות כ"ח.
- תכנית יהל"ם ההולכת ונבנית – יחידות הוראה מתוקשבות ממירות בבגרות – כוללת הקפדה על 'הסיפור השלם' – משמע התייחסות לאישים מתולדות הישוב שעלו מארצות האסלם, כגון ניסים בכר.

ח. אשנ"ב – ארגון שנתי של נושאי הלמידה בהיסטוריה – עדכון

תשע"ח

כמידי שנה – אנו מפרסמים את עדכון נושאי הלמידה למועדי תשע"ח. המסמך כולל המלצות נרחבות לחומדי למידה בכלל נושאי הלימוד.

האשנ"ב הינו מסמך המינימום המחייב את המורים בהוראה בכיתה. האשנ"ב משלים את מסמך תכנית הלימודים, הכולל גם את נושא השואה ומלחמת העולם השנייה, המצוי באותו עמוד באתר המפמ"ר:

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/History/hativ/a_elyona

ט. מערך השתלמויות תשע"ח

1. השתלמויות מפמ"ר:

בתשע"ח נקיים השתלמויות מפמ"ר ב-19 מרכזי פסג"ה ברחבי הארץ.

השתלמויות אלה כוללות 6 מפגשים במרכז הפסג"ה ויום מרוכז בחנוכה, פסח או ביוני (לבחירת המורה מתוך מבחר ימים מרוכזים).

ההשתלמות מקנה גמול ומוכרת ל'עוז לתמורה' ו'אופק חדש'.

כל בית ספר מחויב לשלוח להשתלמות המחוזית את רכז המקצוע ומורה אחד נוסף לפחות. מנהלי בתי הספר מתבקשים לוודא שצוות ההוראה שלהם, ובראשם רכז המקצוע, אכן עומד במחויבות מקצועית זו.

ההשתתפות בהשתלמויות אלה חשובה במיוחד לאור השינויים התכופים באופן הוראת המקצוע, מבנה ההיבחנות ותכני הבחינה (שאלות עמ"ר, שאלות השוואה, שאלות חשיבה 'פתוחות')

בחטיבה העליונה ההשתתפות בהשתלמות מפמ"ר אחת לפחות במהלך 4 השנים האחרונות, הינה תנאי לקבלת אישור לבחון בעל-פה בבגרות. מעריכי בחינות בגרות מחויבים להשתתף בהשתלמות מפמ"ר לפחות אחת לשנתיים.

חשוב להדגיש – מבדיקת בחינות הבגרות בקיץ תשע"ז עולה בבירור כי תלמידים אשר למדו אצל מורים אשר השתלמו בהשתלמות המפמ"ר ידעו לענות על נושאי מלחמת העצמאות, שאלות עמ"ר ושאלות השוואה באופן טוב יותר במובהק. מעריכי הבחינה דיווחו כי ניתן היה להבחין בקלות מי מבין התלמידים זכה במורים שהשתלמו ומי לאו.

אי לכך – נקראים המורים והמנהלים להקפיד הקפדה יתרה על הפיתוח המקצועי של המורים.

לפירוט מועדי המפגשים הקרובים לאזור מגורכם [האתר יעודכן בקרוב]:

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/History/Hadra/chaVehishtalmuyot/Prissa.htm

2. השתלמויות מקוונות: [טפסי הרישום יפורסמו בקרוב]

לרשות המורים מגוון השתלמויות מקוונות למורי בתי הספר היסודיים, חטיבות הביניים והחטיבות העליונות במודל איחוד מול ייחוד:

- פדגוגיה בעידן חדש – למורי בתי הספר היסודיים, בהנחיית לאה ויינברגר
- סוגיות נבחרות מתכנית הלימודים – למורי בתי הספר היסודיים
- פדגוגיה בעידן חדש – למורי חטיבות הביניים, בהנחיית לאה ויינברגר
- פדגוגיה בעידן חדש, שלב א' – למורי החטיבות העליונות, בהנחיית אילנית אזרואל כהן
- פדגוגיה בעידן חדש, שלב ב' – למורי החטיבות העליונות שהשתלמו בשנה קודמת בשלב א', בהנחיית אילנית אזרואל כהן
- רכזי מקצוע היסטוריה בבתי הספר, בהנחיית אדי בן זאב: להרשמה [לחצו כאן](#)
- חשיבה מסדר גבוה ועמ"ר, בהנחיית גילה רציבסקי. להרשמה [לחצו כאן](#)
- לקראת בגרות מתוקשבת – למורים המעוניינים להצטרף לתכנית ההיבחנות המתוקשבת, ולמורים הממשיכים בתכנית, בהנחיית מיכל יוספן, עמוס רבן וארז חסון.

3. השתלמות למורי תכניות ההוראה – הערכה החלופית, סח"ב וחלוצי הערכה:

בתשע"ח נקיים 2 השתלמויות למורי סח"ב וחלוצי הערכה (במרכז ובצפון). לפרטים יש לפנות לגלעד מניב: giladmaniv@gmail.com

השתתפות מלאה בהשתלמויות אלה הן **תנאי** להשתתפות בתכנית.

4. השתלמות למורי תמ"ר חקר ותמ"ר תלקיט:

בתשע"ח נקיים השתלמות למורי תמ"ר, בהנחיית יובל קוברסקי.

השתתפות מלאה בהשתלמות זו היא **תנאי** להשתתפות בתכנית. לפרטים נוספים יש לפנות ליובל קוברסקי: ykovarsky@gmail.com

י. מערך ההדרכה תשע"ח:

לרשותכם מערך הדרכה מגוון – מדריכים המתמחים בנושאים שונים בתכנית הלימודים, מדריכים לשכבות הגיל השונות, לתכניות ייחודיות, מדריכים מחוזיים ומדריכי למידה משמעותית.

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/History/Hadrac

[/haVehishtalmuyot](#)

יודגש כי המדריך הוא השותף המקצועי של צוות בית הספר בבניית תכנית הלימודים הבית ספרית (רכיב ה-30%) – בחירת הציר המארגן; בחינת נושאי העומק; בחירת אופן ההוראה- הערכה חלופית והמחוננים. המדריך הוא המלווה את הצוות בבדיקת תוצרי ההערכה החלופית ומחווה דעתו על מידת התאמתם לרמה המקצועית הנדרשת.

יא. קבוצות פייסבוק מקצועיות למורי היסטוריה:

לרשות המורים להיסטוריה עומדות שלוש קבוצות פייסבוק סגורות:

- קבוצת מורי בתי הספר היסודיים
- קבוצת מורי חטיבות הביניים,
- קבוצת מורי החטיבות העליונות.

ההצטרפות לקבוצה מותנית בהזדהות מלאה - שם מלא ובית הספר. הקבוצה מהווה במה פעילה ושוקקת חיים לדיונים מקצועיים, שיתוף חומרי למידה, העברת מידע ועדכון שוטף, תקשורת בין המורים לבין עצמם ובינם לביני.

ציבור המורים מוזמן להצטרף באמצעות פנייה אלי בפייסבוק: אורנה כץ אתר.

יב. אתר המפמ"ר

אתר המפמ"ר להיסטוריה מתעדכן תדיר ומהווה כלי עבודה עבור המורים. אנא הקפידו להיכנס לאתר לפחות אחת לשבוע. באתר – מוקדי הלמידה המחייבים; חומרי העשרה; הצעות למערכי שיעור; בחינות בגרות קודמות ולקחים מבדיקתן. כתובתנו:

http://cms.education.gov.il/educationcms/units/mazkirut_pedagogit/history/mishulchanhamafmar/dvarhamafmar.htm

יג. מידעונים למורים להיסטוריה

בתשע"ז התחלנו בפרסום מידעונים למורים להיסטוריה. המידעונים מתפרסמים אחת לחודש ומרכזים את ההודעות החשובות הרלוונטיות למורי היסטוריה, יוזמות מיוחדות וכן שלל חומרי לימוד והעשרה שהגיעו לידינו.

המורים מוזמנים לשתף אותנו בחומרים מעניינים אליהם נחשפו וביוזמות שהובילו.

לרשותכם מדגם מהמידעונים הקודמים :

<https://www.smore.com/4xdsf-6>

<https://www.smore.com/983hs>

<https://www.smore.com/bfrut-7>

<https://www.smore.com/3zbdb-2>

<https://www.smore.com/79r7x-8>

<https://www.smore.com/jm4z6-3>

<https://www.smore.com/cmb2n-9>

<https://www.smore.com/aeb9j-4>

<https://www.smore.com/7xqnx-5>

יד. חומרי לימוד המותרים בשימוש :

ספרי הלימוד עימם אנו עובדים חייבים לעבור אישור מטעם משרד החינוך. בשוק מצויים ספרי לימוד שלא עברו הליך אישור, לטענת ההוצאה מאחר ו"פשוט לא הספיקו". המדובר בתירוצי סרק ואין להשתמש בספרים אלה. רשימת הספרים המאושרים מצויה באתר או"ח ובקישור באתרנו :

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/History/TochnitChadasaCate

המיקודיות למיניהן, היוצאות לאור על ידי גופים מסחריים שונים, אינן עוברות תהליך אישור, ועל כן אין לנו כל אחריות על המופיע בהן. תשובות שגויות בבחינות הבגרות אשר מקורן במיקודיות – לא התקבלו בבחינות הבגרות! אנא הזהירו את התלמידים וכמובן הימנעו מכניסה לכיתה עם המיקודיות בהיסטוריה, שכן יש בהתנהלות כזו משום המלצה, ולו סמויה, להשתמש.

טו. חומרי למידה והעשרה מומלצים לשימוש :

1. בית לוי אשכול, שד' בן מימון ירושלים :

לרגל שנת החמישים למלחמת ששת הימים, יד לוי אשכול והחברה להגנת הטבע מזמינות אתכם לחוויה ייחודית בבית לוי אשכול המחודש.

"בית לוי אשכול" היה מעונם הרשמי של ראשי ממשלת ישראל בעשרים וחמש שנותיה הראשונות של המדינה. מרכז המבקרים החדש, מוקדש לחייו ופועלו של ראש הממשלה השלישי לוי אשכול, לדמותו הייחודית ולתרומתו החשובה להקמת ולעיצוב המדינה.

המבקרים בחדרים המשוחרים ייהנו **מסיור אינטראקטיבי** עם טאבלטים, חידון צובר נקודות, וסרט המספר את סיפור חייו של אשכול.

החוויה בבית משלבת **ישן וחדש**, לימוד והנאה ומערבת **שיח ערכי בנוגע לחזונו של אשכול, שמירת טבע וסוגיות אקטואליות**.

לפניכם כמה הצעות לפעילויות לקבוצות המגיעות לביקור בבית לוי אשכול, ניתן לבחור כל פעילות בנפרד וניתן גם לשלב בין הפעילויות:

- **סיור אינטראקטיבי במרכז המבקרים** - במסגרת הפעילות מסיירים המשתתפים ברחבי הבית באמצעות טאבלטים, צופים בסרט ומשתתפים בחידון צובר נקודות בעקבות חייו ופועלו של לוי אשכול (אורך הפעילות כ-90 דקות).
- **סיור בעקבות מנהיגים בשכונת רחביה** - במסגרת הפעילות מסיירים המשתתפים ברחבי השכונה ומכירים את המנהיגים השונים שגרו ופעלו בשכונה (אורך הפעילות כ-120 דקות).
- **פעילות תכנון והתיישבות** - במסגרת הפעילות נחשפים המשתתפים למעשיו ולתפיסת ההתיישבות של לוי אשכול, לדילמות העומדות בפני המתכנן, ולהיבטים הסביבתיים הכרוכים בכך (אורך הפעילות כ-120 דקות).
- **פעילות בעקבות המים** - במסגרת הפעילות נחשפים המשתתפים לתרומתו של אשכול לפיתוחו של משק המים בישראל, למרכזיותה של בעיית המים בישראל ולהיבטים הסביבתיים הקשורים במים (אורך הפעילות כ-120 דקות)..

לשאלות/ הבהרות ניתן לפנות לגיא זר, מ"מ מנהלת מרכז המבקרים, בית לוי אשכול, 02-6313091.

2. הקורסים של מרכז זלמן שז"ר:

מרכז זלמן שזר שמח להציג בפניכם את תכנית הקורסים לשנה"ל תשע"ח (2017-2018).

אנשי הצוות מזמינים אתכם להשתתף בחוויית לימוד מרגשת, מהנה ומרחיבת אופקים, וזאת **בהנחה מיוחדת של 20%** למורי החטיבה העליונה ולמורי חטיבת הביניים.

לקבלת ההנחה אנא ציינו את הקוד: **מורים - חטיבה העליונה** או **מורים - חטיבת הביניים** בעת ההרשמה בטלפון.

הרשמה עד ה-15.09 מזכה גם בספר **מתנה**.

[לתוכנית הקורסים](#)

להרשמה טלפונית ולפרטים נוספים:

מרכז זלמן שזר 02-5650444/5

4. כנס 70 שנה לאקסודוס:

ב-7 בספטמבר יתקיים בחיפה כנס לציון 70 שנה לאקסודוס. הכנס כולל סיורים מודרכים במוזיאון ההעפלה וחיל הים.

השתתפות ביום זה מוכרת על ידינו כחלק מהשתלמות מפמ"ר תשע"ח (יום העיון).

ההשתתפות כרוכה בתשלום של 50 ₪. לפרטים נוספים:

כנס מעפילי ה"אקסודוס" 2017

המפגש יתקיים בחיפה בתאריך 7 בספטמבר 2017 ויתמקד בגבורתם של המעפילים בעת המסע. האירוע יתחיל ביום עיון במוזיאון ההעפלה וחיל הים וימשיך בכנס באודיטוריום חיפה במעמד ראש העיר.

חלק ראשון: יום עיון במוזיאון ההעפלה וחיל הים

ההשתתפות ביום העיון **מחייבת** הרשמה מראש **לאחד** משמונה המסלולים הבאים:

מסלולים המתחילים בשעה 11:30

הרצאה: "אקסודוס" והיישוב - ד"ר מרזכי נאור, סיור מודרך במוזיאון ובתערוכת "אקסודוס" - ציוני דרך".	מסלול ירוק
הרצאה: "אקסודוס" והיישוב - ד"ר מרזכי נאור, הרצאה: "אקסודוס" בראי הקולנוע - גב עינת קאפח.	מסלול אדום
הרצאה: "אקסודוס" בראי הקולנוע - גב עינת קאפח, הרצאה: מעפילי "אקסודוס" הנושאים את מאבק עמם עלי שכס - פרופי אביבה חלמיש מחברת הספר "אקסודוס הסיפור האמיתי".	מסלול צהוב
הרצאה: סיפורו של מעפיל - ד"ר אריה איתמר, הרצאה: מעפילי "אקסודוס" הנושאים את מאבק עמם עלי שכס - פרופי אביבה חלמיש מחברת הספר "אקסודוס הסיפור האמיתי".	מסלול ורוד

מסלולים המתחילים בשעה 12:00

סיור מודרך במוזיאון ובתערוכת "אקסודוס" - ציוני דרך", הרצאה: "אקסודוס" מנקודת מבט בריטית - פרופי מוטי גולני.	מסלול כתום
סיור מודרך במוזיאון ובתערוכת "אקסודוס" - ציוני דרך", הרצאה: "אקסודוס" מנקודת מבט בריטית - פרופי מוטי גולני.	מסלול אפור
סיור מודרך במוזיאון, הרצאה: "אקסודוס" בראי הקולנוע - גב עינת קאפח.	מסלול כחול
הרצאה: סיפורו של מעפיל - ד"ר אריה איתמר, סדנה: "אקסודוס" באזורים. (מותאם גם לילדים).	מסלול סגול

** כל המסלולים כוללים הפסקה למפגש רעים.

ההרשמה ליום העיון בדוא"ל: haapala.mus@gmail.com או בטלפון: 072-2798030

להגעה לחניון המוזיאון יש להתקין ב-WAZE: תניית מתגייסים.

לאחר יום העיון במוזיאון, יועזו המשתתפים עצמאית לחלקו השני של הכנס באודיטוריום חיפה.

חלק שני: כנס באודיטוריום מרכז הכרמל, חיפה

16:30 התכנסות ומיבוד קל

17:15 תכנית אומנותית - פרטים בהמשך

ההרשמה לכנס באודיטוריום באמצעות דוא"ל: exodus1947.2017@gmail.com

4. רשימת האימהות, גלי מיר תיבון, עם עובד

ספרה של גלי תיבון מאיר את סיפורם של היהודים, מגורשי טרנסניסטריה. המחברת עוסקת בשאלות הקשות המלוות את אירועי השואה – התמודדותם של היהודים, הקורבנות, עם המציאות הבלתי נתפסת של תקופת המלחמה, הרדיפות וההשמדה. ספר חשוב למורים להיסטוריה בכלל ולעוסקים בהוראת השואה בפרט.

5. מסלול לימודים חדש במחלקה להיסטוריה, אוניברסיטת בר אילן:

חדש: לימודי ג'נוסייד, שואה וגזענות

מה ייחודה של השואה בין מעשי רצח עם אחרים? מה גרם למאה העשרים להתייחד ברצחנות המונית? מה מביא פרטים וקולקטיבים למעשי רצח עם? בשם אלו רעיונות הם מבוצעים? כיצד הם מעוצבים בזיכרון הפרטי והקולקטיבי ובאיזה אופן הם מיוצגים ביצירה התרבותית, בספרות ובאמנות?

המחלקה להיסטוריה כללית והמחלקה לספרות משווה באוניברסיטת בר-אילן מזמינה אתכם ללמוד תכנית ייחודית לתואר ראשון במסלול דו-ראשי בלימודי ג'נוסייד, שואה וגזענות, שתתמקד בשאלות אלו.

מידע נוסף על התכנית: <http://history.biu.ac.il/node/1741>

תנאי קבלה ופרטים:

המחלקה להיסטוריה כללית | 03-5318390 | general-history.dept@biu.ac.il
המחלקה לספרות משווה | 03-5318281 | gr.comlit@biu.ac.il

בברכת שנת לימודים פוריה, מצמיחה ומהנה

ד"ר אורנה כץ אתר

מפמ"ר היסטוריה

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף חברה ורוח
הפיקוח על הוראת היסטוריה

העתקים:

ד"ר משה וינשטוק, יו"ר המזכירות הפדגוגית
גב' דליה פניג, ס' יו"ר המזכירות הפדגוגית, ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי
גב' אלירז קראוז, ראש אגף חברה ורוח